Eduskunta
Hallintovaliokunta
hav@eduskunta.fi

He 252/2020 vp

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi kausityölain muuttamisesta

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annetun lain (ns. kausityölaki) muuttamisesta. Suomen Yrittäjät kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta ja esittää seuraavaa:

Suomen Yrittäjät pitää muutoksia tarpeellisina ja pitää tärkeänä muutosten mahdollisimman pikaista voimaantuloa siten, että uusia säännöksiä ehditään soveltamaan jo satokaudelle 2021 haettaviin kausityölupiin. Kausityölain soveltamisala on rajoitettu ja sen mukaisilla luvilla työtä tehdään lähinnä maatalouden eri tehtävissä. On erityisen tärkeää huolehtia siitä, että suomalaisilla maatiloilla on mahdollisuus saada nopeasti ulkomaista kausityövoimaa, jotta kotimainen tuotanto voidaan varmistaa COVID-19-kriisin jatkuessa.

Esitys parantaisi sekä kausityöntekijän että työnantajan asemaa. Mahdollisuus vaihtaa työnantajaa parantaisi kausityöntekijän asemaa, kun työntekijän ei tarvitsisi poistua maasta, vaikka ensimmäinen työnantaja ei voisikaan tarjota enää työtä. Toisaalta se, että kausityölupaan voitaisiin merkitä useampi kuin yksi työnantaja parantaa myös työnantajien mahdollisuutta saada joustavammin kausityöntekijöitä palvelukseensa.

Kausityövoimaa käyttävä työnantaja palkkaa yleensä useita kausityöntekijöitä kerrallaan. Mahdollisuus antaa kaikkia kausityöntekijöitä koskevat tiedot yhdellä kerralla keventää huomattavasti työnantajan hallinnollista taakkaa. Samoin maahan paluuta koskevan säännöksen edellytysten keventäminen helpottaa kausityövoiman käyttöä.

Vaikka esitys joustavoittaisi kausityölain soveltamista, on kuitenkin syytä huomauttaa, että erityisesti käsittelyaikojen osalta yksin lakitekniset muutokset, eivät välttämättä riitä varmistamaan kausityölupien riittävän nopeaa käsittelyä. Vähintään yhtä tärkeää on huolehtia Maahanmuuttoviraston resursoinnista. On myös syytä pitää silmällä, että esitysluonnoksen mukaisen

työnantajan vaihtamista koskevan todistuksen antaminen tapahtuu käytännössä ilman aiheetonta viivytystä.

Lisäksi on syytä huomauttaa, että päätös kausityölupien myöntämisestä pidättäytymisestä voi olla varsin ankara seuraamus, joten päätöksen keston rajoittaminen enintään kuuden kuukauden mittaiseksi on tarpeen. Kuten esityksessä on todettu kuuden kuukaudenkin pidättyminen lupien myöntämisestä voi käytännössä estää työnantajalta kausityölain mukaisen kausityövoiman käytön satokauden aikana. Tämä on tärkeä huomata, kun arvioidaan seuraamuksen oikeasuhtaisuutta.

Kunnioittavasti

Suomen Yrittäjät

Albert Mäkelä
asiantuntija, OTM